

ת"פ 46550/12/16 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נגד מונקז סולטאן

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 46550-12-16 מדינת ישראל נ' סולטאן

לפני כבוד השופט אביב שרון

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז (פלילי) המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד אוריה תוהמי

נגד

מונקז סולטאן הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד איהאב ג'לג'ולי

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1990, הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירה של **החזקת נשק שלא כדין**, בניגוד לסעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977. הודאת הנאשם באה לאחר שנשמע עד תביעה אחד והוגשו מוצגי התביעה בהסכמה.

על פי העובדות ביום 8.12.16 בשעה 13:00 החזיק הנאשם בשטח שנמצא מחוץ לביתו בטירה בנשק מסוג "קרלו", עטוף בניילון נצמד, בתוך תיק.

2. בטרם שמיעת הטיעונים לעונש נתקבלו בעניינו של הנאשם שני תסקירים מאת שרות המבחן. כמו כן, לבקשת ההגנה התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השרות.

3. בתסקיר מיום 19.11.19 נאמר שהנאשם כבן 30, אב לשני ילדים קטינים, עובד כמנהל עבודה באתר בניה. הנאשם נעדר הרשעות קודמות ולא פתוחים נגדו תיקים במשטרה. הנאשם התקשה לקחת אחריות על העבירה בה הורשע. שרות המבחן בדק עמו אם החזיק את הנשק על רקע תחושת איום לה היה נתון בעבר, אך הנאשם שלל צורך בהגנה על עצמו או על משפחתו. לפיכך, התקשה שרות המבחן לבחון מניעי התנהגותו והרקע לכך. השרות התרשם שהנאשם מנהל אורח חיים תקין, הוא אינו מעורב בסכסוכים וביטא ערכים ועמדות נורמטיביות תוך שהוא מכיר בסכנה

שיש בהחזקת נשק באופן לא חוקי. לאחר שכלול גורמי סיכון וסיכוי לשיקום המליץ שרות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות.

בתסקיר משלים מיום 12.1.20 נאמר שהנאשם הוסיף והתקשה ליטול אחריות על מעשיו ונטה לייחס הימצאות הנשק בקרבת ביתו לנסיין של קרובי משפחה להפלילו לאחר שהעיד נגד דודו במשטרה ובבית המשפט בעבר. הנאשם לא העלה בדבריו מניע כלשהו להחזקת הנשק על ידו. נוכח חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, כשלוש שנים, והיות והנאשם לא שב והסתבך בביצוע עבירות, חזר שרות המבחן על המלצתו לגזור על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות.

בחוות דעת הממונה על עבודות השרות מיום 17.11.19 נאמר שהנאשם כשיר לרצות עונש מאסר בעבודות שרות.

טיעוני ב"כ הצדדים

4. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים החברתיים המוגנים בביצוע העבירה, לסיכון הרב הנשקף מהחזקת נשק שלא כדין, אשר עלולים לבצע בו שימוש או להעבירו לגורמים עבריינים או בטחוניים. התובעת טענה שעבירות הנשק הפכו למכת מדינה בכלל ול"מכת אזור" בפרט. בענייננו לא מדובר באקדח, אלא בתת מקלע שפגיעתו רעה יותר. נוכח כל אלה, ובהסתמך על פסיקה שהגישה ועל הנחיית פרקליט המדינה המעודכנת, עתרה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר. נוכח תסקיר שאינו חיובי ביקשה למקם עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, לצד מאסר על תנאי וקנס כספי.

ב"כ הנאשם הפנה לעובדה שמדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, עובד ומפרנס את משפחתו, מנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי. הנאשם הודה בביצוע העבירה ונטל אחריות לפני בית המשפט. הנאשם מעד מעידה חד פעמית והכיר בטעותו, הנשק היה מוסלק ולא היה מוכן לשימוש או להעברה לאחר. לפיכך, נסיבות המקרה אינן ברף הגבוה של עבירת החזקת הנשק. הסניגור טען שלא ניתן לומר שהנאשם לא שיתף פעולה עם שרות המבחן אף שהתקשה להסביר את המניע שבהחזקת הנשק. ב"כ הנאשם טען שהיות ומדובר בנאשם נורמטיבי, נעדר עבר פלילי הרי שאין לזקוף את היעדר הרצון שלו להירתם לטיפול לחובתו, שכן טיפול נועד בדרך כלל לנאשמים רצידיביסטים. עוד הפנה הסניגור לחלוף הזמן, כארבע שנים, מאז ביצוע העבירה כאשר מאז לא שב הנאשם לבצע עבירות פליליות. הנאשם היה נתון בתנאים מגבילים לתקופה ממושכת עד שבית המשפט מצא להקל בתנאים אלה. נוכח כל אלה עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות שרות המבחן ולגזור עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות.

הנאשם בדברו האחרון התנצל בפני בית המשפט ובפני בני משפחתו שנכחו באולם על החזקת הנשק והודה שטעה בכך. הוא אמר שהוא מקבל את הדין וביקש להתחשב בו בגזירת הדין.

דין והכרעה

5. רבות נכתב בפסיקה אודות החומרה היתרה הגלומה בעבירות בנשק - בין אם מדובר בעבירות של החזקת נשק שלא כדין ובין אם מדובר בעבירות של נשיאת נשק והובלתו. הערכים החברתיים המוגנים בעבירות נשק מוזכרים וחוזרים

כחוט השני לאורכה ולרוחבה של הפסיקה, ועניינם הגנה על גופם ובטחונם של אזרחי המדינה, מניעת החזקת נשק בידי מי שאינם מורשים לכך, מניעה של זליגת נשק בלתי חוקי לגורמים עבריינים או למבצעי פעילות חבלנית עוינת. ערך חברתי מוגן נוסף הוא חינוך הציבור להימנע מנטילת החוק לידיים על ידי "סגירת חשבונות" בין גורמים עבריינים, בסכסוכי חמולות למיניהם או באגירת נשק להגנה עצמית או לעת מצוא.

6. אכן, על פי הפסיקה שתובא להלן עבירות של החזקת נשק, נשיאתו והובלתו, הפכו למכת מדינה של ממש ואף נקבע שעבירות אלו הפכו ל"מכת אזור" ביישובי השרון, כאשר כמעט ואין לך יום בו אנו מדווחים בחדשות על ירי שמבוצע ברחובות, בין אם מדובר בנסיונות חיסול בין עבריינים ובין אם מדובר בסכסוכי חמולות, כאשר לעיתים נפגעים בנפש חפים מפשע שנקלעו, לרוע מזלם, לקו האש.

בע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סולימאן (19.1.14) נאמר כי:

"אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו. ודוק: הסיכון שנשקף לשלום הציבור צריך להילקח בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בידו נשק שלא כדין - גם אם אינו מחזיק בו למטרת ביצוע של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד".

וכן בע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' סמיר בסל (8.3.17) נאמר כי:

"בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתן של עבירות נשק, ובכללן עבירות של החזקת ונשיאת נשק, תוך שהוא מציין את חומרת המעשה ואת פוטנציאל הנזק הכרוך בו. נשק המתגלגל מיד ליד עלול להגיע לידי גורמים עברייניים או לפעילות ביטחונית, פגיעתו הרעה מורגשת ומהווה איום על שלום הציבור כולו; כתוצאה מכך גדל ההכרח להרתיע את היחיד והרבים מפני עיסוק בכך (ראו למשל: ע"פ 2422/14 ח'דר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 וההפניות שם (21.12.2014); ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל, פסקה 8 וההפניות שם (18.7.2013)). לא אחת גם צוין כי קיימת מגמת החמרה הדרגתית בעונשים המושתים על עבריינות נשק (ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן, פסקה 14 וההפניות שם (19.1.2014); ע"פ 9373/10 ותד נ' מדינת ישראל (14.9.2011) (להלן: עניין ותד))."

6. לענין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה יצוין כי מדובר בתת מקלע מסוג "קרלו" שבשונה מאקדח, פגיעתו ופוטנציאל הנזק שעלול להיגרם משימוש בו גדולים יותר; הנשק הוסלק בתוך תיק בשטח קרוב לביתו של הנאשם בטירה; נסיבות הגעת הנשק לנאשם והסלקתו על ידו במקום אינן ידועות ועל כן, אין לשלול שהנשק היה מיועד להעברה לאחר; או שהתכוונו לבצע בו שימוש התקפי; או שימוש הגנתי; או שהונח במקום לעת מצוא. מכל מקום, כל אחד מהשימושים הנזכרים לעיל, מהווה פוטנציאל נזק גדול, לא כל שכן כאשר מדובר בנשק מאולתר, אשר לא נבדק על ידי גורם רשמי כבטוח לשימוש וכאשר הנאשם עצמו אינו מורשה להחזיק בנשק ובודאי שאינו מוחזק כמיומן להשתמש בו.

7. נוכח כל אלה, לא ייפלא כי מדיניות הענישה כוללת הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל, גם כאשר מדובר

בנאשמים נעדרי עבר פלילי, בעלי משפחות ואבות לילדים קטינים, אשר מקיימים אורח חיים תקין ואף כאלה שנרתמו להליך טיפולי, כאשר הפסיקה מדגישה את העדפת האינטרס הציבורי שבהגנה על שלום הציבור ובטחונו על פני האינטרס האישי של אותם נאשמים.

להלן דוגמאות מן הפסיקה:

א. רע"פ 8730/18 **אברה מרשה נ' מדינת ישראל** (24.1.19) - החזקת אקדח ובו מחסנית עם 14 כדורים. הנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, נרתם לטיפול ועבר הליך שיקומי, הודה בביצוע העבירה. בית משפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע רף תחתון של מתחם עונש הולם של 8 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה טענת הנאשם לפיה היה על בית המשפט המחוזי להמתין לכניסתו לתוקף של תיקון מס' 133 (הוראת שעה) לחוק העונשין, המאפשר הטלת עונש מאסר לתקופה של 9 חודשים לריצוי בעבודות שרות, תוך שהוא קובע: **"בית המשפט המחוזי קבע כי יש להחמיר בעונשו של המבקש, והטיל על המבקש עונש מאסר אחורי סורגובריחעל אף שהיה הערלתיקון לחוק העונשין. בקביעה זו של בית המשפט מצויה אמירה ערכית נכונה, שדינו של מי ששלחידובהחזקתנשק, למאסרמשולאכזהשירותהעלדרךשל עבודות שירות"**.

ב. רע"פ 7344/18 **מוחמד מג'יד נ' מדינת ישראל** (21.10.18) - הנאשם החזיק במתחם ביתו חפץ דמוי רובה סער M-4/M-16, אשר באמצעותו ניתן לירות כדור שבכוחו להמית אדם, כשהוא מונח בתוך תיק ולצדו מחסנית תואמת. הנאשם, בן 31 אב לשני קטינים, הורשע על פי הודאתו. שרות המבחן המליץ להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שרות ולשלו בו הליך טיפולי. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר וגזר את דינו ל-6 חודשי מאסר בעבודות שרות, משיקולי שיקום. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל ובית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, מבלי למצות את הדין. בקשת רשות ערעור נדחתה.

ג. רע"פ 1246/17 **מוחמד מטר נ' מדינת ישראל** (12.3.17) - הנאשם רכש מאחר אקדח מסוג FN 0.9 מ"מ, מחסנית תואמת וקופסת כדורים בקוטר 0.9 מ"מ ובמשך מספר שנים ברציפות, החזיק בביתו, בטירה, באקדח, שהיה טעון במחסנית המכילה 10 כדורי 0.9 מ"מ, זאת כאשר לאחיו של הנאשם סכסוך מתמשך במסגרתו נורו יריות על מתחם ביתו. הנאשם נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו, וטען שהחזיק בנשק להגנה עצמית. שרות המבחן המליץ לגזור על הנאשם מאסר על תנאי לצד 250 שעות של"צ. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-15 חודשי מאסר והטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל ועונשו של הנאשם הוחמר על ידי בית המשפט המחוזי ל-9 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור שהגיש נדחתה.

ד. רע"פ 4559/16 **מועתאז נוסיראת נ' מדינת ישראל** (22.6.16) - בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם שעונשו הוחמר בבית המשפט המחוזי. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה

של החזקת נשק ותחמושת בלא רשות. בית משפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות, לאחר שחרג ממתחם הענישה אותו העמיד על 9-12 חודשים, עקב נסיבות אישיות של הנאשם ובעיקר בשל הודאתו, העדר עבר פלילי, תסקיר חיובי ומשך הזמן בו הוא שהה בתנאים מגבילים. בית המשפט המחוזי החמיר, כאמור, בעונשו של הנאשם והעמיד את עונש המאסר על 9 חודשים, תוך שעמד על מגמת החמרה שחלה בענישתם של המחזיקים בנשק, שפוטנציאל הסיכון בו גבוה, ומדיניות הענישה הנוהגת היא הטלת מאסר בפועל והיא נוהגת גם כלפי מי שזו עבירתו הראשונה.

ה. עפ"ג (מחוזי מרכז) 47722-06-15 **בסם מנצור נ' מדינת ישראל** (31.1.16) - הנאשם החזיק בביתו שבטירה נשק מסוג מקלע ברטה, מחסנית מלאה בכדורים תואמים וקופסת תחמושת עם 34 כדורים. הנאשם, נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-20 חודשי מאסר וגזר את דינו ל-12 חודשי מאסר. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי התקבל, בהסכמת המדינה, נוכח נסיבות אישיות ומשפחתיות שנולדו לאחר מתן גזר הדין, ועונשו הועמד על 10 חודשי מאסר.

ו. עפ"ג (מחוזי מרכז) 50329-10-15 **מדינת ישראל נ' בילאל ענזי** - הנאשם החזיק מעל ארון בגדים בביתו אקדח גנוב ולצידו מחסנית ובה 12 כדורים. הנאשם, צעיר כבן 21, נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו. תסקיר שרות המבחן היה חיובי בעניינו. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר וגזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, קבע מתחם עונש הולם המתחיל ב-10 חודשי מאסר והטיל על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל.

ז. ת"פ (מחוזי ת"א) 1647-05-15 **מדינת ישראל נ' מחמוד אבו רמדאן** (21.2.16) - הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו בהחזקת תת מקלע מאולתר ובו מחסנית ריקה ו-20 כדורים במחסן הצמוד לביתו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-30 חודשי מאסר וגזר עליו 12 חודשי מאסר.

8. נוכח הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים ומדיניות הפסיקה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-32 חודשי מאסר.

9. בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה מלמדת שמדובר בנאשם כבן 30, נעדר עבר פלילי, נשוי ואב לשני ילדים קטינים, אשר לו זו ההסתבכות הראשונה עם החוק. הנאשם הודה בביצוע העבירה ובדברו האחרון נטל אחריות לפני בית המשפט. יחד עם זאת, כעולה מתסקירי שרות המבחן הנאשם התקשה ליטול אחריות על מעשיו לפני שרות המבחן ולא שיתף במניעיו להחזקת הנשק. כפועל יוצא מכך, הנאשם אף לא נרתם להליך טיפולי, אשר בניגוד לטיעוני ב"כ הנאשם אני סבור שהירתמות להליך טיפולי - אף כאשר מדובר בנאשמים נעדרי עבר פלילי שהודו בביצוע העבירה - חשוב מאין כמוהו שכן בהליך שכזה נחשפים, בין היתר, המניעים האמיתיים להחזקת הנשק; ניתן מענה לאותו פן באישיות שהביא את הנאשם להחזיק בנשק; ניתן לעמוד על הפער בין הפסאדה החיובית והנורמטיבית הניבטת מהנאשם כלפי חוץ לבין חוסר הנורמטיביות האינהרנטית הנלווית לביצוע עבירה של החזקת נשק שלא כדין; ניתן ללמד

את הנאשם על הסכנות הכרוכות בהחזקת נשק שלא כדין ועל הפגיעה הרעה שעלול הנשק לגרום לציבור; וחשוב לא פחות - הליך טיפולי מוצלח שיגרום לנאשם לשנות דפוסי חשיבתו, להפנים החומרה שבמעשיו וללמוד כיצד להימנע ממצבי סיכון - בהכרח יביא להפחתה מהסיכון הנשקף ממנו.

10. כאמור, הנאשם נמנע מלשתף את שרות המבחן במניעיו להחזקת הנשק ולא השכיל להירתם להליך טיפולי. יחד עם זאת, הנאשם מתפקד באופן תקין, מפרנס את משפחתו הכוללת שני ילדים קטינים, הודה לפני בית המשפט, נטל אחריות וחסך זמן שיפוטי יקר. הנאשם היה נתון בתנאים מגבילים לתקופה בלתי מבוטלת ואף נתון זה ראוי להתחשבות. כמו כן, מאז ביצוע העבירה חלפו כשלוש שנים, במהלכן לא שב הנאשם והסתבר בביצוע עבירות פליליות.

11. נוכח כל אלה ראיתי למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם אותו קבעתי.

12. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (20.12.16 עד 22.12.16). הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית סוהר "הדרים", כשבידו תעודת זהות, ביום 19.3.20 עד השעה 10:00. עד לתחילת ריצוי המאסר ימשיכו לחול התנאים המגבילים והערבויות הכספיות.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירה בנשק.

ניתן בזאת צו להשמדת הנשק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ט' שבט תש"פ, 404 פברואר 2020, בנוכחות ב"כ המאשימה, הנאשם ובא-כוחו.